

Motion till riksdagen

1989/90:Kr305

av Maud Björnemalm och Kristina Svensson (båda s)

De statliga museernas bevakningskostnader

Ett museum har två skilda bevakningsuppgifter. Dels att skydda de utställda föremålen mot stöld eller skadegörelse av någon bland besökarna, dels att ansvara för att de magasinerade föremålen ej stjåls eller skadas genom brand och liknande.

Vid exempelvis Naturhistoriska Riksmuseet uppgår de magasinerade föremålen i den s.k. huvudsamlingen till c:a 15 miljoner objekt, insamlade för vetenskapligt ändamål under lång tid. I museets samlingar finns exemplar som Linné själv insamlat. Museet finner det ej meningsfullt att ange något kommersiellt värde på samlingarna, men varje föremål har dragit kostnader i samband med insamling och preparering. Som exempel räknar museet att varje monterat herbarieark i arbets- och papperskostnad kostar drygt 10 kr. vilket innebär att enbart den botaniska samlingen är värd uppskattningsvis 75 milj. kr.

Vid riksmuseet har av tradition bevakningen i utställningssalarna i huvudsak utförts av personal som anvisats arbete vid museet genom arbetsmarknadsverket. Då denna resurs inte längre står till museets förfogande i tillräcklig omfattning har museet allt mer övergått till personal avlönad från museets anslag. Här finns en av de viktigaste anledningarna till att riksmuseets bevakningskostnader ökat. Dessutom har museet prövat med ökat öpethållande under kvällstid.

Till och med budgetåret 1988/89 har de statliga museerna belastat sina förslagsvis betecknade lokalkostnadsposter med utgifter för bevakning. Men fr.o.m. innevarande budgetår skall bevakningskostnaderna belasta museernas förvaltningskostnader, vilka av denna anledning uppräknades. Denna uppräkning motsvarade inte museernas faktiska kostnader. Riksmuseets utgifter för bevakning uppgick 1988/89 till 1 462 000 kr. men för 1989/90 anvisades endast 458 000 kr. Motsvarande disposition gäller för de flesta museerna. Representanter för museerna tog därför tidigt under våren 1989 kontakt med utbildningsdepartementet, som i maj infortrade uppgifter om museernas bevakningskostnader.

I årets budgetproposition anmäler föredragande statsråd att han har för avsikt att tilldela kulturrådet 5 milj. kr. att fördelas mellan museerna för att lösa årets akuta problem samt att för nästa budgetår anvisa 10 milj. kr. för bevakningsändamål att fördelas av kulturrådet. Dessa belopp är inte tillräck-

liga för att de statliga museerna på ett ansvarsfullt sätt skall kunna skydda sina samlingar.

Med medel från de statliga förnyelsefonderna har samtliga anställda deltagit i studiecirkelar som behandlat museernas roll, tillgängligheten av museernas material och museernas arbetsformer. Från samtliga cirkelar har kommit förslag om ökat öppethållande och lägre entréavgifter för att öka tillgängligheten till museerna. Dessa förslag går inte att genomföra när föredragande statsrådet i budgetpropositionen säger att han är medveten om att de föreslagna resurserna för bevakning kan uppfattas som otillräckliga med hänsyn till kostnadsutvecklingen inom bevakningsområdet och som ett förslag att öka resurserna föreslår att museerna höjer sina entréavgifter i samband med större tillfälliga utställningar.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av tillräckliga medel för att täcka de statliga museernas faktiska bevakningskostnader.

Stockholm den 25 januari 1990

Maud Björnemalm (s)

Kristina Svensson (s)

Mot. 1989/90
Kr305